

30.6.2

85a → (משנה ב) 86a (מערב שבת לערב שבת)

1. ושור או שֶׁה אֶתוֹ וְאֵת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בַיּוֹם אֶחָד: ויקרא כב, כח

2. איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כֶּשֶׁב או עֵז בַּמַּחֲנֶה או אֲשֶׁר יִשְׁחָט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: ויקרא יז, ג

3. וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתָם אֶת בְּנֵימִין וַיֹּאמֶר לְאֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ הֲבֵא אֶת הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה וְטֹבַח טָבַח וְהָכֵן כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהְרֵיָם: בראשית מג, טז

4. וְשֶׁב הַפֶּתַח בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְרָאָה וְהָגַה פֶּשֶׁה הִגְגַע בְּקִירֵת הַבַּיִת: וְבָא הַפֶּתַח וְרָאָה וְהָגַה פֶּשֶׁה הִגְגַע בְּבַיִת ... ויקרא יז, לט, מד

5. וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יִצוּד צִיד חַיָּה או עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשִׁפָּךְ אֶת דָּמוֹ וְכִסְהוּ בְּעֶפְר: ויקרא יז, יג

6. וְאֵל פֶּתַח אֵהָל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לָהּ לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה' דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַהוּא דָּם שִׁפָּךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקָּרֵב עִמּוֹ: ויקרא יז, ד

7. וְכִי יָמוּת מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִיא לָכֶם לְאֹכְלָהּ הִגְגַע בְּנִבְלָתָה יִטְמָא עַד הָעֶרֶב: ויקרא יא, לט

8. כִּי יִרְחַק מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאֲנֶךָ אֲשֶׁר נָתַן ה' לְךָ כְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ וְאִכְלָתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ בְּכֹל אֹתָהּ נִפְשֶׁךָ: דברים יב, כא

- I מצוות כסוי הדם for שחיטה שאינה ראויה משנה ב
 - a If: he slaughters and it proves to be a טריפה, or he slaughters for ע"ז, or חיה or קדשים (עוף) outside or a חיה or bird that must be stone (bird – if it was the object of רביעה)
 - i כסוי it still requires ד"מ
 - ii חכמים no כסוי required
 - b However, if: he slaughters and fouls the שחיטה (→ נבילה) or he stabs it or pulls out the סימנים, no כסוי required
- II ח:ג and our assessment of "חכמים" in משנה
 - a חכמים" preferred ר"מ's position (שחיטה=שחיטה שאינה ראויה) in re אותו ואת בנו and read it as representing "חכמים"
 - i And: he preferred ר"ש's approach (שחיטה=ש"ר) in re כסוי הדם and read it as "חכמים"
 - b אותו ואת בנו reasons for each position
 - i ר"מ infers definition of שחיטה (v. 1) שחוטו חוץ (v. 2); just as שח"ח is אינה ראויה but called שחיטה, so too for א"ב
 - ii ר"ש infers definition of שחיטה from story of יוסף (v. 3) – just as that was שחיטה ראויה, so too v. 1 implies ראויה
 - 1 ר"מ the words are not the same – "טביחה" is not "שחיטה"
 - (a) Challenge: in our read of v. 4, we consider ביאה
 - (b) Defense: that's only when the exact word doesn't appear; here we have "שחיטה" (v. 2)
 - 2 ר"ש prefers to infer חולין (א"ב) from חולין (יוסף) קדשים; and not from שח"ח (א"ב)
 - (a) Block: ה-א-ב applies to קדשים as well (see above ואת בנו)
 - iii Therefore: per ר"ח's report, ר"מ preferred ר"ש in re א"ב and reckoned it as "חכמים"
 - c reasons for each position
 - i ר"מ infers שפיכה::שפיכה (v. 5 from v. 6) – just as v. 6 is אינה ראויה, yet is called שפיכה, so too, v. 5 need not be ראויה
 - ii ר"ש reads אשר יאכל (v. 5) as requiring שחיטה ראויה, since the food must be able to be eaten
 - 1 ר"מ reads אשר יאכל as excluding עוף טמא (and חיה טמאה)
 - 2 ר"ש the reason עוף טמא is excluded is because it can't be eaten → שחיטה שאינה ראויה isn't שחיטה
 - iii Therefore: per ר"ח's report, ר"מ preferred ר"ש in re כסוי הדם and reckoned it as "חכמים"
 - III אבא ר"מ's dictum ר"מ didn't mean for ש"ר to be שחיטה for all matters, nor did ר"ש intend for it to be "שחיטה-non" for all
 - a ר"מ agrees that it doesn't make the animal permitted
 - i Challenge: this is obvious
 - ii Defense: circumstance where he slaughtered a טריפה and found a חי ט' inside – still not permitted
 - 1 Because: we might have thought that since ר"מ considers the שחיטה, it may exempt the פקועה בן
 - 2 Challenge: ר"מ doesn't accept the exception of פקועה בן
 - 3 Clarification: had ר"מ accepted ר"ש re רבנן, בן פקועה re רבנן, may have been valid – קמ"ל that it isn't
 - b ר"ש agrees that the שחיטה of a טריפה rescues it from נבילה
 - i Challenge: this is obvious, per רב (or ברייתא) interpretation of v. 7 – מן הבהמה but not all
 - ii Defense: circumstance where he slaughtered a טריפה as בעזרה חולין
 - 1 Per: ברייתא – ר"ש permits בעזרה חולין שנשחיטה חולין vis-à-vis הנאה (חכמים) prohibit הנאה
 - 2 Therefore: we may have thought that he doesn't consider it a שחיטה at all and it has טומאת נבלה – קמ"ל – טומאת נבלה
 - (a) Challenge (ר"פ לאביי): does ר"ש hold that חולין בעזרה is דאורייתא? (see נזיר כט.)
 - (b) Answer: yes he does – as he rules that both חיה וחיה בהמה that are slaughtered as בעזרה חולין are burnt
 - (i) Analysis: if it were דרבנן, as גזירה to prevent eating בחוץ קדשים, would suffice to decree against בהמה

IV ר' חייא and the moths

- a *Story*: ר' חייא's flax was being damaged by moths
- i רבי : slaughter a bird over the flax-vat, its blood will repel the moths
- ii *Challenge*: how could he do this? ברייתא – if he needs the דם, still requires כסוי; solution is to stab or do עיקור
- 1 *Answer*: report was errant:
- (a) ר' דימי he told him צא טרוף (make it a טריפה first)
- (b) ר' זבין he told him צא נחור (no שחיטה at all)
- (i) צא נחור ר' דימי,
1. *Cannot be*: because he holds that there is no שחיטת עוף from the תורה
- a. *Reason*: רבי's inference from v. 8 – כאשר צויתך – משה – was commanded regarding רוב אחד בעוף
2. *Rather*: he was presenting the bigger חידוש (לא מיבעיא קאמר) –
- a. *Not only*: if he stabbed it, there is no כסוי
- b. *But even*: if he made it a טריפה and did “proper” שחיטה, since שט"ר is not שחיטה for הדם כסוי
- i. *As per*: ר' חייא בר אבא's report (above)
- (ii) ר' זבין didn't report צא טרוף
1. *Cannot be*: that he holds שט"ר is valid
- a. *Reason*: per ר' רחב"א's report about רבי's ruling
2. *Rather*: he was presenting the bigger חידוש (לא מיבעיא קאמר)
- a. *Not only*: צא טרוף, which is a שט"ר and it isn't a שחיטה
- b. *But even*: צא נחור, if we had thought that there is no התורה מן לעוף שחיטה, it would be valid
- i. *As per*: רבי's inference from כאשר צויתך
- b *Question about story*: tradition that flax and wine were suffering in א"י until the עלייה of בבל, and everyone understood that ר' חייא and his sons (יהודה וחקיה) were the זכות that saved their produce
- i *Answer*: they were able to “protect” others, but not their own
- 1 *Per*: the tradition of ר' חנינא בן דוסא, whose זכות feeds the world but who himself gets little (קב חרובין per week)